

Nemzetközi Vizsgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók (International Board Certified Lactation Consultant - IBCLC) klinikai kompetenciái

Az IBCLC-k (International Board Certified Lactation Consultants®; Nemzetközi Vizsgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók) speciális szaktudással, felkészültséggel és klinikai ismeretekkel rendelkeznek a szoptatás és a humán laktáció terén, melyet az IBLCE Vizsgabizottság (International Board of Lactation Consultant Examiners®; Nemzetközi Laktációs Szaktanácsadói Vizsgabizottság) minősítése igazol.

Az IBCLC-k klinikai kompetenciái dokumentum körülhatárolja azokat a felelősségi köröket / tevékenységeket, amelyek az IBCLC-k tevékenységéhez tartoznak. A klinikai kompetenciákról szóló jelen dokumentum célja, hogy tájékoztassa a társadalmat arról, hogy az IBCLC-k mely területeken tudnak biztonságos, kompetens és bizonyítékokon alapuló ellátást nyújtani. Az IBCLC-k Klinikai kompetenciái dokumentum minden országban és helyzetben alkalmazandó, ahol IBCLC-k tevékenykednek. Hozzáértendő mindehhez az is, hogy az IBCLC-k a tevékenységüket a saját képzettségük és gyakorlatuk határainak, továbbá földrajzi és kulturális meghatározottságuknak megfelelően végzik.

I. Az IBCLC köteles fenntartani hivatása magas szakmai színvonalát, és ennek megfelelően:

1. Úgy irányítja a szakmai tevékenységét, hogy az mindig az IBCLC-k szakmai magatartási kódexe, az IBCLC-k tevékenységi szabályzata és a Klinikai kompetenciák című dokumentumok által kijelölt keretek között történjen.
2. A kutatási eredményeket kritikus átgondolást és elemzést követően beépíti tevékenységébe.
3. Folyamatos továbbképzéssel fejleszti tudását és készségeit, hogy IBCLC minősítését megtarthassa.
4. Országának, az adott joghatóságnak és munkahelyének törvényei és szabályai szerint gyakorolja hivatását.

II. Az IBCLC köteles védeni, elősegíteni és támogatni a szoptatást, és ennek megfelelően:

1. Bizonyítékokon alapuló oktatást nyújt a szoptatásról és a humán laktációról családok, egészségügyi szakértők, oktatók és az egész közösség számára. Ez történhet változatos módon, így pl. tanácsadással, tanítással, betegtájékoztató füzetekkel, képzési tematikák kifejlesztésével és multimédia kampányok szervezésével.
2. Részt vesz helyi, regionális, nemzeti és globális szinten mindazon szakpolitikák kifejlesztésében, melyek védik, előmozdítják és támogatják a szoptatást, illetve az anyatejes táplálást minden körülmények között, beleértve a sürgősségi helyzeteket is.
3. Minden helyzetben szót emel a szoptatás érdekében, és úgy mutatja be a szoptatást, mint a gyermek táplálásának általánosan érvényes normáját.
4. Támogatja a szoptatás terjesztésének gyakorlatát, és nem javasolja azokat a technikákat, amelyek hátrányosan befolyásolják a szoptatás sikerét, ezért:

- a. Támogatja a Bababarát Kórház Kezdeményezését, az Anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe és a WHO *Csecsemő és kisgyermek táplálási globális stratégiája* alapelveinek érvényre jutását.
- b. Körültekintően választja meg a táplálás módját, ha a kiegészítő táplálás nem elkerülhető, olyan stratégiát választva, amely segíti a szoptatás fenntartását és összhangban áll az ügyfél elképzeléseivel.

III. Az IBCLC köteles kompetens szolgáltatást nyújtani ügyfeleinek, ezért a laktációt érintő minden részletre kiterjedően végzi el az anya, a gyermek és a táplálás vizsgálatát, ami a következőket foglalja magába:

Anamnézis felvétel és kiértékelés

1. Szoptatással kapcsolatos tanácsadáshoz előzetesen az ügyfél beleegyezését kéri.
2. Felméri az ügyfél elgondolásait, céljait a szoptatással, a gyermek táplálásával kapcsolatban.
3. Megfelelő tanácsadási eszközöket és technikákat használ.
4. Tiszteletben tartja az ügyfél személyiségét beleértve – nem kizárólagosan – az ügyfél alkalmasságát/fogyatékoságát, nemi azonosságát, nemi irányultságát, nemét, nemzetiségi, faji nemzeti hovatartozását, politikai meggyőződését, családi állapotát, lakhelyének földrajzi elhelyezkedését, vallását és kulturáját.
5. Megszerzi a szoptatási naplót.
6. Azonosítja azokat az eseményeket, amelyek a terhesség előtt és alatt, a vajúadás alatt és a szülés közben történtek, és amelyek negatív hatással lehetnek a szoptatás és a humán laktáció sikerére.
7. Megállapítja a mesterséges megtermékenyítéssel bekövetkezett terhesség (Assisted Reproductive Technology, ART) szoptatással kapcsolatban fennálló kockázatait.
8. Megvizsgálja a mellet, hogy az észlelt változások megfelelő működést, tejelválasztást jeleznek-e.
9. Felméri a szoptató szülő fizikai, szellemi és pszichés állapotának hatását a szoptatásra.
10. Megszerzi a gyermek anamnézisét, és felméri, hogy a gyermek egészségügyi állapota milyen kihatással lehet szoptatásra való készenlétére.
11. Felméri a rendelkezésre álló szociális támogató rendszerét és a várható nehézségeket.

A szoptató anya-csecsemő páros segítése

1. Bizonyítékon alapuló információk szolgáltatásával hozzásegíti az ügyfelet a szoptatással kapcsolatos döntések meghozatalához.
2. Elősegíti a bőrkontaktust.
3. Felméri a csecsemő szájüregi anatómiai viszonyait, és idegrendszeri válaszait, reflexeit.
4. Felméri a csecsemő viselkedési megnyilvánulásait és a fejlődését a szoptatás vonatkozásában.
5. Ismereteket oszt meg az újszülött táplálkozással kapcsolatos viselkedéséről, éhségjeleiről és várható táplálkozási szokásairól.
6. Gondoskodik róla, hogy a szoptató anya és gyermeke kényelmes testhelyzetben vannak a szoptatáshoz, és szükség esetén segítséget nyújt.
7. Felméri a hatékony mellre csatlakozást és mellre tapadást.
8. Felméri, hogy észlelhetők-e a hatékony szopás jelei.
9. Megítéli, hogy a csecsemő elegendő tejhez jut-e.
10. Felméri a gyermek székletét és ürítését.
11. Átadja az ügyfélnek és a családnak a cumi használatával kapcsolatos ismereteket, felhívva a figyelmet a cumi használat laktációval kapcsolatos esetleges kockázataira is.

12. Megfelelő információkkal szolgál az ügyfél és a család részére a kizárólag szoptatással való táplálás egészségügyi előnyeiről, illetve a tápszeres táplálással összefüggő kockázatokról.
13. Megfelelő információt és gyakorlati segítséget ad az ügyfélnek a kézi fejszés módszerére vonatkozóan.
14. Megfelelő tájékoztatást ad és módszert tanácsol a mellbimbó kisebesedésének / sérülésének megelőzésére és kezelésére vonatkozóan.
15. Megfelelő tájékoztatást ad és módszert tanácsol a mell túlfeszülés, tejszatorna elzáródás és mellgyulladás kezelésére, megelőzésére.
16. Ismereteket nyújt arról, hogy a családtervezési és termékenység fokozó módszerek, beleértve a laktációs amenorrhoea módszert (LAM) is, milyen hatással vannak a laktációra és a szoptatásra.
17. Segíti az ügyfelet és családját a szülés körüli hangulati zavarok felismerésében és a közösségi segítő szolgálatok igénybevitelének elérésében és a folyamatos szoptatás megoldásában.
18. Ismereteket nyújt a kiegészítő táplálékok bevonásáról.
19. Ismereteket nyújt a szoptatás bármely szakaszában történő elválasztással kapcsolatban, beleértve az anyamell kezelését is.
20. Ismereteket nyújt az anyatejet helyettesítő készítmények használatáról, ahogyan azt a WHO *Ajánlás a tápszerek biztonságos elkészítésére kezelésére és tárolására* című dokumentuma ajánlja.
21. Ismereteket oszt meg az anyatej biztonságos használatával, kezelésével és tárolásával kapcsolatban.
22. Kiszámolja a csecsemő számára szükséges kalória/energia mennyiséget, annak mennyiségét.
23. Felméri a tejtermelést, információval szolgál a tejtermelés növelésére vagy csökkentésére vonatkozóan, ha szükséges.
24. A WHO által elfogadott növekedés táblázat alapján felméri a gyermek fejlődését.

Általános problémamegoldási készségek

1. Értékeli az ügyfél hozzáállását a gyermek (ek) szoptatási/táplálási módszeréhez.
2. Felismeri a szoptató anya-csecsemő páros egyedi sajátosságait, és kettejüket párként értékeli.
3. Feltárja a létező, vagy lehetséges veszélyeket és mindazon faktorokat, amelyek hatással lehetnek az ügyfél szoptatással kapcsolatos célkitűzéseire.
4. Segíti és támogatja az ügyfelet egy megfelelő, elfogadható, reálisan megvalósítható szoptatási terv kialakításában és megvalósításában, és abban, hogy ehhez minden elérhető segítséget igénybe vehessen.
5. Segíti az orvosi szempontból sérülékeny, testi fogyatékkal élő szoptató anya-csecsemő párost.
6. Előzetes felkészítéssel csökkenti a lehetséges veszélyeket a szoptató anya-csecsemő párosra nézve.
7. Megfelelő stratégiát ajánl a szoptatás elkezdésére, vagy fenntartására nehéz helyzetekben is.
8. Javaslatot ad arról, mikor és hogyan kell egy álmos gyermeket szopásra ösztökélni.
9. Információt és stratégiákat ad a hirtelen bölcsőhalál kockázatának minimálisra csökkentésére (SIDS).
10. Stratégiával és technikák megtanításával segít az ügyfélnek abban, hogyan folytassa a szoptatást az elválasztás alatt (pl. munkába vagy iskolába való visszatérés, betegség vagy kórházi tartózkodás).
11. Segít az ügyfélnek a nyilvános helyen való szoptatással kapcsolatos stratégiák kialakításában.

Segédeszközök és technikák alkalmazása

1. Bizonyítékokon alapuló információkkal szolgál az ügyfél részére, a technikák és segédeszközök és berendezések használatát illetően.
2. Értékeli, kritikusan szemléli és bemutatja azon technikák és eszközök használatát, amelyek a szoptatást elősegítik. Tartsa szem előtt, hogy létezhetnek olyan segédeszközök, amelyeket használhatóságuk bizonyítékai nélkül hoznak forgalomba, és közben a szoptatást veszélyeztethetik.
3. Kritikusan elemzi, értékeli azokat a szoptatási technikákat, segédeszközöket és eszközöket, melyek segítik vagy veszélyeztetik a szoptatás megkezdését és/vagy folytatását.

Egyénre szabott szoptatási terv kialakítása, alkalmazása, értékelése, az ügyféllel való konzultáció alapján

1. Használja a felnőttoktatási alapelveket.
2. Megfelelő oktatási segédeszközöket választ.
3. Információt nyújt a szoptatást és az anyatej alkalmazását segítő közösségi támogatási lehetőségekről.
4. Bizonyítékokon alapuló információval szolgál a laktációról és a táplálék fajtákról, beleértve ezek esetleges hatását a tejtermelésre és a gyermek biztonságára.
5. Bizonyítékokon alapuló információval szolgál a laktációról és a (vényköteles, vagy szabadforgalmú) gyógyszerek szedéséről, alkoholfogyasztásról, dohányzásról, függőséget okozó szerek fogyasztásáról, és ezek lehetséges hatásairól a tejtermelésre és a gyermek biztonságára.
6. Bizonyítékokon alapuló információval szolgál a szoptatás alatt igénybe vett kiegészítő és alternatív terápiákról és azok hatásairól a tejtermelésre és a gyermekre.
7. Beépíti tevékenységébe a szoptatással és humán laktációval kapcsolatos kulturális, pszicho-szociális és táplálkozás-élettani aspektusokat.
8. Tájékoztatót, támogatást és bátorítást nyújt az ügyfeleknek, ezzel segítve őket szoptatási céljaik megvalósításában, beleértve ikrek szoptatását is.
9. Szoptatással kapcsolatos oktatást nyújt a gyermek különböző életkoraiban.
10. Az ügyfelekkel és az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolata során hatékonyan kommunikál és ad tanácsot.
11. A családközpontú ellátás alapelveit alkalmazva együttműködő, támogató kapcsolatot tart fenn ügyfeleivel.
12. Támogatja az ügyfelet, hogy bizonyítékon alapuló döntést hozzon a saját magát és gyermekét/ gyermekeit érintő kérdésekben.
13. Kulturálisan adekvát ismereteket és információt nyújt, melyből az is kiderül, mondanivalóját mennyire értették meg.
14. Értékeli, hogy az ügyfél megértette a neki nyújtott információt és oktatást.
15. Kérésre segítséget nyújt az ügyfélnek a relaktáció elindításában.

IV. Az IBCLC köteles az ügyfél és/vagy a csecsemő elsődleges egészségügyi ellátóját és az egészségügyi ellátórendszert a valóságnak megfelelően és teljes körűen tájékoztatni, és ennek megfelelően:

1. Az anya beleegyezését kéri információk megszerzésére és továbbítására, amennyiben ez szükséges és a helyi törvények előírják.
2. Kérésre írásos értékelést is ad.
3. Dokumentációt készít minden ügyféllel való kapcsolatról, értékelésről, javaslatról és táplálási tervről.
4. Feljegyzéseit a helyi törvényeknek megfelelő ideig megőrzi.

V. Az IBCLC köteles megőrizni ügyfele bizalmát, és ennek megfelelően:

1. tiszteletben tartja és elismeri az ügyfelek és családok méltóságát, magánéletét és bizalmas közléseit, kivéve, ha a törvény az ügyfélre vagy gyermekére vonatkozó veszély közlését kötelezővé teszi.

VI. Az IBCLC köteles munkája során a tőle elvárható gondossággal eljárni, és ennek megfelelően:

1. A gyermekük/gyermekük táplálását érintő döntések meghozatalához bizonyítékokon alapuló és érdekellentétektől mentes információk szolgáltatásával segíti hozzá az ügyfeleket és családjaikat.
2. Kérésre, vagy ha szükséges, utánkövetési szolgáltatást, biztosít.
3. A helyzet sürgősségétől függő módon, megfelelő időben ügyfeleit más egészségügyi szolgáltatókhoz vagy közösségi támogató szolgálatokhoz irányítja.
4. Az egészségügyi ellátó team többi tagjaival együttműködve tevékenykedik, annak érdekében, hogy az ügyfelek és családjaik összehangolt egészségügyi ellátásban részesülhessenek.
5. Késedelem nélkül jelenti az IBLCE vizsgabizottságnak, amennyiben hazája törvényei, illetve a tevékenysége működési területén érvényes jogszabályok alapján bármilyen szabálysértésért felelősnek találták, vagy egy más szakmai testület szankciókat alkalmazott vele szemben.
6. Késedelem nélkül jelenti az IBLCE-nek, ha azt észleli, hogy IBCLC kollegája nem a Nemzetközi Vizsgabizottság által minősített IBCLC-k Tevékenységi szabályzata szerint működik, illetve nem olyan tevékenységet folytat, amely megfelelne az Nemzetközi Vizsgabizottság által az IBCLC-k számára készített Szakmai magatartási kódexnek, a Nemzetközi Vizsgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók, IBCLC-k klinikai kompetenciái és a Nemzetközi Vizsgabizottság által minősített laktációs szaktanácsadók tevékenységi szabályzata című dokumentumokban foglaltaknak.

Helyszínek a megfelelő készségek elsajátításához

A készségek elsajátítása különböző helyszíneken történhet, nem kimerítő felsorolással: kórházak, rendelőintézetek, közösségi ügynökségek szervezetei vagy létesítményei, vagy magánpraxisok.